

ППФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2023 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Тамаш Хак-Ковач – председател

Чаба Наги – член

Бисер Христов Петков – член

Управителен съвет:

Светослав Спасов Велинов – председател

Владимир Евгениев Нечев – член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Ивелин Сашев Геков – член и Изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000

ул. „Георги Бенковски” № 5, ет.2

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианц Банк България” АД

Инвестиционни посредници:

„Уникредит Булбанк” АД

„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД

„Адамант кепитъл партньорс” АД

„Ситигруп глобал маркетс лимитед”

„Ситигруп глобал маркетс юръл АГ”

„София интернешънъл сек्यоритиз” АД

„Ситибанк Европа” АД клон България КЧТ

„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДСК-РОДИНА“

ЗА 2023 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (наричан по-долу за краткост ППФ „ДСК – Родина“ или Фонда) е регистриран по фирмено дело №14246/2000 г. с решение на Софийски градски съд от 2004 г. наименованието на фонда е променено на ППФ „ДСК – Родина“. Седалището и адресът на управление на Фонда е: София 1000, ул. „Георги Бенковски“ №5, ет.2.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионноосигурителна компания „ДСК - Родина“ АД („Компанията“ или „ПОК“) на основание Лицензия №04 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително социално осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор и разрешение за управление на професионален фонд № 342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). Фондът няма органи на управление и служители, представлява се от Компанията чрез нейните изпълнителни директори.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. На осигуряване в Професионален пенсионен фонд подлежат всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на тези, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигуряването се осъществява на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски - с месечни парични осигурителни вноски, в размер определен в Кодекса за социално осигуряване.

Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда. Индивидуалните партиди се водят в левове и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Тя се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина“.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

Банка-попечител и инвестиционни посредници

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията има сключен договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда и осъществява контрол върху нарежданията на Компанията за разпореждане със средствата на Фонда. Банка-попечител на ППФ „ДСК – Родина“ е ТБ „Алианц Банк България“ АД.

Сделките с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда, се извършват чрез лицензирани инвестиционни посредници, с които Компанията е сключила договори от името на Фонда.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и ППФ „ДСК-Родина“ задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на Компанията и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

Към 31 декември 2023 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига 17.96 % пазарен дял по брой осигурени лица. Това представлява нарастване със 51 базисни точки спрямо 31.12.2022 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по брой лица в управляваните професионални фондове и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2023 г. (в %)	31.12.2022 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие“	23.77	23.65	0.12
ППФ „Съгласие“	12.90	13.39	-0.49
ППФ „ДСК-Родина“	17.96	17.45	0.51
ЗППФ „Алианц България“	14.68	14.83	-0.15
„ППФ ОББ“	6.79	6.84	-0.05
ППФ „ЦКБ - Сила“	9.59	9.65	-0.06
„ППФ - Бъдеще“	4.54	4.78	-0.24
ППФ „Топлина“	6.12	6.37	-0.25
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	2.79	2.78	0.01
ППФ „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“	0.86	0.26	0.60

По управлявани активи

Към 31 декември 2023г. ППФ „ДСК-Родина“ достига 19.59% пазарен дял по активи, което представлява нарастване със 90 базисни точки спрямо 31.12.2022 г.

В следващата таблица е представена сравнителна информация за пазарните дялове на всички професионални фондове по размер на нетните активи и за изменението им спрямо предходната година, на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН:

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2023 г. (в %)	31.12.2022 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие“	23.75	23.35	0.40
ППФ „Съгласие“	14.21	15.52	-1.31
ППФ „ДСК-Родина“	19.59	18.69	0.90
ЗППФ „Алианц България“	16.60	16.61	-0.01
"ППФ ОББ"	6.63	6.31	0.32
ППФ „ЦКБ - Сила“	9.72	10.26	-0.54
„ППФ - Бъдеще“	2.62	2.90	-0.28
ППФ „Топлина“	4.63	4.56	0.07
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	1.58	1.59	-0.01
ППФ „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“	0.67	0.21	0.46

III. Осигурителна дейност

Общ брой осигурени лица

Към 31 декември 2023 г. в ППФ „ДСК-Родина“ членуват 58 827 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска. През 2023 г. броят на осигурените лица е нараснал нетно с 2 617 лица или с 4,66 % спрямо края на 2022 г. Съгласно публикуваната предварителна информация на уеб сайта на КФН, през същия период пазарът по допълнително задължително пенсионно осигуряване в ППФ е нараснал нетно с 5 509 лица или с 1.71 % спрямо края на 2022 г. Нетният ръст на осигурените лица през 2023г. на ППФ „ДСК-Родина“ представлява 47.50 % от нетния ръст на пазара.

Лица, постъпили във фонда

- Привличането на осигурени лица чрез прехвърляне от други професионални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества е приоритетно направление на търговската дейност през отчетната година. Броят на лицата, постъпили през 2023 г. във Фонда чрез прехвърляне от други професионални фондове е 7 278 лица, с 8.42 % по-малко от предходната година (7 947 бр.).
- Броят на новоосигурените лица, направили първоначален избор или служебно разпределени във Фонда поради неупражнено право на личен избор е съответно 459 лица, спрямо 716 за предходната година. Това представлява 3.70 % дял от пазара на новоосигурени лица (според оповестената предварителна информация на уеб сайта на КФН).

Лица, напуснали фонда

През 2023 г. общо 5 120 лица са напуснали Фонда, спрямо 4 668 през 2022 г. По причини/основание за напускане разпределението е както следва:

- 3 869 лица са променили участието си и са прехвърлили средствата си в друг професионален фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- 272 лица са променили осигуряването си по реда на чл.4в от КСО, като са избрали да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване;

- 488 лица са се възползвали от правото си на ранно пенсиониране по реда на чл. 69б от КСО и са прехвърлили натрупаните средства във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване;
- 344 лица са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследниците;
- 147 лица са изтеглили средствата си по реда на чл. 172 от КСО във връзка придобито право на пенсия по реда на част първа от КСО, без да е придобито право на срочна професионална пенсия.

Постъпления от осигурителни вноски

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски, заедно с получените лихви от НАП са в размер на 30 004 хил. лв., като за сравнение през 2022 г. те са 25 552 хил. лв. или през 2023 г. има 17,42% ръст на тези постъпления.

Прехвърлени средства от/към други ППФ

През 2023 г. в ППФ „ДСК-Родина“ от други професионални пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 30 426 хил. лв., а прехвърлените средства от Фонда към други професионални пенсионни фондове са в размер на 18 932 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлените средства на осигурени лица от и към други ППФ е 11 494 хил. лв., спрямо 17 053 хил. лв. за 2022 г., което представлява 32.60% спад за отчетната година.

Среден размер на постъпилите вноски

Съгласно обобщената предварителна информация от уеб сайта на КФН, средният размер на месечните постъпления на едно осигурено лице за 2023 г. представлява 91,62 % от средния размер за целия пазар, докато за 2022 г. този размер е представлявал 93,58 % от средното за пазара.

Среден размер на натрупаните средства на едно осигурено лице

Средният размер на натрупаните средства по партидата на едно осигурено лице превишава средното пазарно ниво. Към 31.12.2023 г. средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице във Фонда е 5 250,17 лв., което представлява 106.58 % от средния размер за целия пазар (4 926,04 лв.). Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица зависи от множество фактори, основните от които са: продължителност на осигурителния период, размер на осигурителната вноска, редовното постъпване на вноските във фонда, удържаните такси, постигнатата доходност.

Прехвърлени средства към Държавното обществено осигуряване

През 2023 г. по реда на чл.4в от КСО в НОИ са прехвърлени средства в размер на 4 755 хил. лв.

Изплатени средства при настъпил осигурителен случай

Изплатените средства от фонда през 2023 година са общо 7 173 хил. лв., разпределени както следва:

- 495 хил. лв. еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства на лица, които са се пенсионирали по реда на част първа от КСО, но не са придобили право на срочна професионална пенсия;
- 4 990 хил. лв. е общият размер на прехвърлените средства в НОИ по чл.69б от КСО за отчетната година;
- 1 493 хил. лв. изплатени суми на наследници на починали осигурени лица;
- 195 хил. лв. еднократно изплатени суми на до 50 на сто от средствата по индивидуалната партиди при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто.

IV. Нетни активи

Към 31 декември 2023 г. нетните активи на ППФ „ДСК-Родина“ са в размер на 305 964 хил. лв. От началото на годината нетните активи са се увеличили с 51 551 хил. лв., което представлява ръст от 20.26% спрямо 31 декември 2022 г. За сравнение през същия период нетните активи за целия пазар са се увеличили с 200 410 хил. лв., което представлява спад от 14.72 % спрямо предходната година.

Изменението на нетните активи на фонда по елементи през 2023 година е представено в следващата графика:

V. Инвестиционна дейност

През 2023 година, положителната корелация между рисковите и нискорисковите активи се запази, което доведе до негативен ефект върху представянето на портфейли следващи класическо разпределение на активите с цел оптимална диверсификация и контрол на риска.

В рамките на годината, водещите централни банки продължиха да повишават основните лихви с цел да овладеят инфлацията и да охладят икономиката. Европейската централна банка (ЕЦБ) повиши депозитния процент с 200 базисни точки до 4%, а Федералния резерв (ФЕД) с 100 базисни точки до горна граница от 5.50%. Краткосрочните лихвени нива се повишиха чувствително над дългосрочните. Основни икономически показатели, като индексите отразяващи състоянието на бизнеса (ISM) се понижиха до нива, които се свързват със забавяне на икономиката. Въпреки това тя остана относително стабилна, безработицата се задържа на ниски исторически нива, като в банковата система все още има ликвидност. Усилията на централните банки да охладят оптимизма се сблъскват с фискалната политика, която по-скоро стимулира потреблението и работи в обратната посока. Правителствата продължават през своите канали да подкрепят населението и бизнеса, като цената за това е увеличение на бюджетните дефицити и запазване на инфлационния натиск.

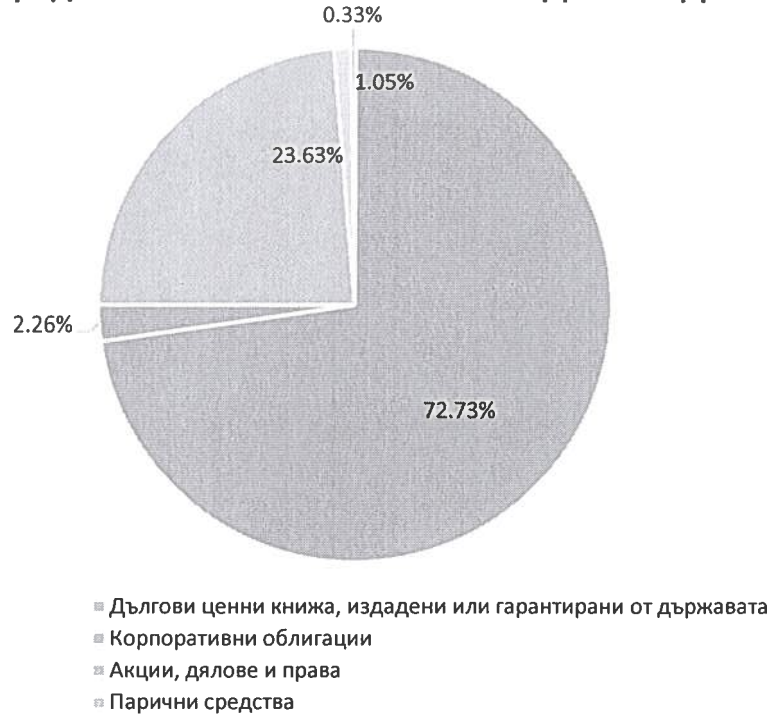
Дългосрочните лихвени проценти се повишаваха през по-голямата част от годината на фона на затягането на монетарната политика от централните банки, опасенията, че основните лихвени проценти ще се задържат на високи нива за продължителен период от време, увеличената нужда от емитиране на нов дълг и растящата времева премия. В рамките на годината доходността по немските 10-годишни ДЦК достигна 3%, а тази по американските – 5%. Подобни нива в Европа бяха наблюдавани за последно през 2011г., а в САЩ през 2007г. Не липсваха и периоди на спад в доходността, катализатор за които бяха намалението на ценовия натиск, повишение на риска от възникване на рецесия и някои геополитически събития (продължаващата война в Украйна и конфликта в Близкия Изток). В края на годината доходността по дългосрочните ДЦК се понижи значително на фона на очакванията за предстоящо намаление на основните лихвени проценти. В Германия тя достигна 1.90%, което бе локално дъно в рамките на 2023г., а в САЩ – 3.80%, стойност, която бе наблюдавана за последно през май, 2023г. През годината беше осъществен технологичен пробив в развитието генеративния изкуствен интелект. Това успоредно с negliжирането на рисковете от забавянето на икономиката доведе до ръст на основните пазари, като DJIA се повиши с около 13%, а S&P500 с 24.2%. Вглеждането в структурата на тези индекси показва, че само една много малка част от компаниите са в основата на това повишение. Тези компании се асоциират, най-често, именно с развитието и монетаризирането на изкуствения интелект. Останалите сектори се представят далеч по-слабо и за година доходността им гравитира около нулата. Въпреки, че през 2023 година някои от европейските индекси регистрираха нови върхове, исторически повишенията им са по-незначителни от тези, които наблюдаваме в САЩ. През последните години европейските компании се възползваха силно от глобализацията. Резултатите им са силно зависими от потребителското търсене на европейски автомобили, луксозни стоки и туризъм, най-вече в Китай, който от своя страна навлиза в исторически етап на по-бавно развитие.

За изминалата година DAX се повиши с малко над 20%. Широкият европейски показател EuroStoxx600 приключи годината с повишение от 12.7%.

Разпределение на активите

Средствата на Фонда са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на българския и чужди пазари, с превес на чуждестранните инвестиции. Към 31.12.2023 г. активите на ППФ имат следното разпределение:

Разпределение на активите на ППФ "ДСК - РОДИНА"

Структура на инвестиционния портфейл

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по - подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	49 559	16.10	28 715	11.22
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	39 957	12.98	20 111	7.86
Корпоративни облигации	372	0.12	453	0.18
Акции, дялове и права	9 230	3.00	8 151	3.19
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	254 016	82.52	200 550	78.38
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	183 939	59.75	139 766	54.63
Корпоративни облигации	6 588	2.14	4 077	1.59

Акции, дялове и права	63 489	20.63	56 707	22.16
Парични средства	3 228	1.05	26 500	10.36
Вземания, в т.ч.	1 020	0.33	90	0.04
Вземания, свързани с договори за валутен форуърд	369	0.12	28	0.01
Балансови активи общо	307 823	100.00	255 855	100.00

Нетен резултат от инвестиране

През отчетния период реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ППФ „ДСК - Родина“ е положителен в размер на 25 210 хил. лв., за сравнение през 2022 г. е бил отрицателен в размер на 36 158 хил. лв.

Нетен резултат от инвестиране по елементи	2023 (в хил. лв.)	2022 (в хил. лв.)
Нетни приходи от лихви	2 861	1 871
Нетни печалби от оценка на финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	22 922	(42 192)
Нетни печалби/ (загуби) от сделки с финансови активи	-70	490
Приходи от дивиденди	1 463	1 074
Нетни печалби/ (загуби) от валутна преоценка	-1 962	2 598
Други приходи	8	26
Други разходи	-3	(17)
Разходи за обезценка	-9	(8)
Общо реализирана нетна печалба	25 210	(36 158)

Доходност

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на професионалните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (31 декември 2021 г. - 29 декември 2023 г.), съгласно обобщена информация от КФН.

Наименование на професионален пенсионен фонд	Доходност
ППФ „Доверие“	-2,84%
ППФ „Съгласие“	1,64%
ППФ „ДСК-Родина“	-3,17%
ЗППФ „Алианц България“	-1,04%
“ППФ ОББ“	-1,84%
ППФ „ЦКБ Сила“	3,03%
ППФ „Бъдеще “	-0,41%
ППФ „Топлина“	0,54%
ППФ „Пенсионноосигурителен институт“	0.79%
Немодифицирана претеглена доходност	-1,04%

VI. Управление на риска

Инвестициите и другите финансовите активи, както и тяхната експозиция са оповестени в приложенията към Годишния финансов отчет на Фонда за 2023 г.

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ППФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Оперативен риск

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от компанията пенсионни фондове. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- лихвен - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент;
- валутен - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- ценови риск, свързан с инвестиции в акции - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити - позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. През отчетната година са сключвани сделки с деривативни инструменти за намаляване на валутния риск в управляваните фондове. За управление на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда инвестиции Компанията сключва договори за валутен форуърд. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. Информация за деривативни финансови инструменти, държани с цел управление на риска е оповестена в Приложение № 6.1 към годишния финансов отчет на Фонда.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привеждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативният риск е свързан с вероятност от възникване на загуба поради неадекватно конструирани или погрешно изпълнени бизнес процеси, човешки грешки, некоректна работа на системите или загуби, дължащи се на външната среда, включително и на правен риск. Измерва се чрез отчитане на претърпените действителни загуби от вече възникнали оперативни събития. Идентифицирането, наблюдението и управлението на оперативния риск се извършва по установения вътрешен ред за докладване и регистриране на възникналите оперативни събития.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

Основните сървъри са преместени в дейта център на Банка ДСК в съответствие с всички вътрешни правила и приети политики, като по този начин е подсигурана още по-надеждна непрекъсваемостта на дейността.

Всички служители свързани с основните дейности на компанията по ежедневните задължения за предоставяне на необходимите данни към надзорните органи са подсигурени и с допълнителен отдалечен достъп за работа от къщи чрез VPN достъп. Техниката е подновена и в съответствие с изискванията за гладко протичане на работните процеси.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

През по-голямата част от 2023 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2023г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

VII. Цели за управлението на фонда

Основните цели при управлението на ППФ „ДСК - Родина“ през 2023 г. са свързани с:

- нарастване на пазарните дялове на Фонда спрямо останалите професионални пенсионни фондове – както по осигурени лица, така и по управлявани активи;
- законосъобразно, професионално и отговорно инвестиране на средствата, акумулирани във Фонда;
- постигане на конкурентна доходност от управлението на средствата на осигурените лица, при поддържане на разумен баланс между риск и възвръщаемост;
- непрекъснато подобряване на качеството на обслужване на осигурените лица и повишаване на дела на дигиталното обслужване.

VIII. Настъпили събития след края на отчетния период

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024 г

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 15.03.2024 г.

Главен изпълнителен директор:

/Владимир Нечев/

Изпълнителен директор:

/Михаил Сотиров/

**Building a better
working world**

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124
Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

БДО АФА ООД
гр. София 1504
ул. Оборище №38

Тел. +359 2 943 37 00
Ел. поща: office@bdoafa.bg
www.bdoafa.bg

Доклад на независимите одитори

До акционерите

На Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ („Фонда“), включващ отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 година, отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2023 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

**Building a better
working world**

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p> <p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.8.1 Инвестиции на пенсионния фонд, Пояснително приложение 2.8.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции по справедлива стойност.</p>	
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2023 година е в размер на 303,575 хил. лв., което представлява 98.62% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции, права и дялове, се осъществява ежедневно на база на пазарни цени от активни пазари, а за тези, които не се търгуват на активни пазари - чрез прилагане на други оценъчни модели, методи и техники, които обичайно изискват значителен обем</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на пенсионния фонд, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани уместни контроли, свързани с процеса на оценка на портфейла с инвестиции, включително контроли по входящите данни, приложени при определяне и одобрение на цените за оценка; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите

Building a better
working world

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>от входящи данни. Разработването на входящи данни за моделите, базирани на метода на дисконтираните парични потоци, изисква прилагането на значителни преценки и допускания от страна на ръководството.</p> <p>Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност, наличието на преценки и допускания, които се изисква да бъдат направени, за да се стигне до оценката им по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.</p>	<p>стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки/осреднени стойности с отчетените справедливи стойности на инвестициите към 31 декември 2023 година, които са класифицирани като Ниво 1 и Ниво 2 в йерархията на справедливите стойности;</p> <ul style="list-style-type: none">• Подлагане на критичен анализ на оценките на инвестиции на пенсионния фонд, които не са търгуеми на активни пазари. Този анализ е насочен основно към:<ul style="list-style-type: none">○ оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на МСФО, приети от ЕС, и общоприетите практики при оценяването;○ оценка на уместността на съществените основни допускания, заложи при определяне на оценките по метода на дисконтираните парични потоци;• Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;• Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2023 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2023 година с регистри на Фонда;• Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

**Building a better
working world**

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива

**Building a better
working world**

съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените

**Building a better
working world**

констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

**Building a better
working world**

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

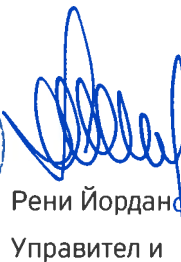
Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Професионален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 27 март 2023 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Фонда представлява трети пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „БДО АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

19 март 2024 година
гр. София, България

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	3 228	26 500
Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска	6.1.1	369	28
Вземания	7	651	62
Инвестиции по справедлива стойност	6	303 575	229 265
Общо активи		307 823	255 855
ПАСИВИ			
Задължения	8	1 859	1 442
Общо пасиви		1 859	1 442
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		305 964	254 413

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от стр. 4 до 30.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК “ДСК-Родина” АД и е подписан на 15.03.2024 г.

 Владимир Нечев Изпълнителен директор		 Димитър Сотиров Изпълнителен директор	 Емилия Велева Финансов директор (съставител)
---	---	--	---

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД
	

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица
За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева

	Прил.	2023	2022
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Приходи/печалби от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни приходи от дивиденди	13	2 861	1 871
Нетни печалби от валутна преоценка		-	2 598
Приходи от дивиденди		1 463	1 074
Нетни печалби от сделки с инвестиции		-	490
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	14	22 922	-
Други приходи		8	26
		27 254	6 059
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		30 004	25 552
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	12	30 426	34 343
Прехвърлени средства от резерва на пенсионноосигурителната компания за покриване на разликата до минималната доходност		-	791
Други увеличения		-	2
		60 430	60 688
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		87 684	66 747
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/загуба от управление на инвестиции и финансови активи			
Нетни загуби от сделки с инвестиции		70	-
Нетни загуби от оценка на инвестиции по справедлива стойност	14	-	42 192
Нетни загуби от валутна преоценка		1 962	-
Разходи за обезценка	7	9	8
Други разходи		3	17
		2 044	42 217
Намаляния, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към ПОН	10	11 928	10 772
Прехвърлени средства към държавния бюджет		13	-
Прехвърлени суми към други пенсионни фондове	12	18 932	17 290
Начислени такси и удържки в полза на пенсионноосигурителната компания	9	3 216	2 840
		34 089	30 902
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		36 133	73 119
УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНА		51 551	(6 372)
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		254 413	260 785
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		305 964	254 413

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 30. Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ППФ „АСК-Родина“ АД и е подписан на 15.03.2024 г.

Владимир Нечев
Изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велсва
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД
	

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица		30 004	25 552
Плащания, свързани с осигурени лица и техните наследници		(2 196)	(1 627)
Възстановени суми от НОИ		-	2
Изплатени средства към НОИ		(4 990)	(6 356)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от ППФ към фонда на ДОО		(4 386)	(2 346)
Средства на осигурени лица, получени от други пенсионни фондове	12	14 642	19 667
Средства на осигурени лица, изплатени към други пенсионни фондове	12	(3 148)	(2 614)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(3 169)	(2 837)
Постъпления от резерва на пенсионноосигурителната компания за покриване на разликата до минималната доходност		-	791
Получени анхви		2 420	1 761
Получени дивиденди		1 025	977
Постъпления от продадени/падежирани инвестиции		147 388	127 316
Плащания за покупка на инвестиции		(200 581)	(150 156)
Нетни парични потоци от сделки с чуждестранна валута		(281)	(113)
Други парични потоци		-	12
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и парични еквиваленти за годината		(23 272)	10 029
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		26 500	16 471
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	3 228	26 500

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 30.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 15.03.2024 г.

Владимир Нечев
Изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД
---	-----------------------------------

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК - Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина” №342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ПСКПОФ).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г., с БУАСТАТ 130432485. С решение на СГС от 23.01.2004 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ППФ “ДСК – Родина”, ППФ или Фонда).). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, бул. „Георги Бенковски” № 5, ет. 2.

Фондът се управлява от ПОК „ДСК-Родина“ АД (Компанията) и се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурор (ако е назначен). Фондът няма служители. През 2023 г. се извършиха следните промени в състава на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД – г-жа Виолина Маринова Спасова и г-н Янаки Севастиянов Янакиев бяха освободени от длъжност съответно г-н Тамаш Хак-Ковач и г-н Бисер Христов Петров бяха избрани за нови членове на съвета. В състава на Управителния съвет на Компанията през 2023 г. се извършиха следните промени - г-н Николай Иванов Марев, г-н Боян Филипов Стефов, г-жа Румяна Боянова Сотирова и г-жа Диана Дечева Митева бяха освободени от длъжност, като за нови членове на съвета бяха избрани г-н Владимир Евгениев Нечев и г-н Светослав Спасов Велинов. След промените към 31.12.2023г. съставът на Управителния съвет е: Светослав Спасов Велинов – председател, Владимир Евгениев Нечев и Михаил Петров Сотиров. На 12.02.2024 г. е вписана промяна в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК Родина“ АД (Приложение № 16).

Към 31.12.2023 г. изпълнителни директори на Компанията са Владимир Нечев – Главен изпълнителен директор и Михаил Сотиров – Изпълнителен директор. Няма назначен прокурор.

Одитният комитет и Надзорният съвет в Компанията подпомагат работата на УС и имат роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на Компанията.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Във Фонда се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на фонда. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина”.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно или разсрочено изплащане до 50% от натрупаната сума по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество при условията на чл. 171 от Кодекса за социално осигуряване.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонда „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партии на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се разделя на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2023 г. в ППФ „ДСК - Родина“ членуват 58 827 осигурени лица.

2. Обобщена информация за счетоводната политика

2.1 Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степенята, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност;
- Инвестиции по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ППФ.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.5 Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в Приложение 4 по отношение на оценката на финансови инструменти.

2.6 Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност (вземания и парични средства и парични еквиваленти) – чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Разликите от промените на справедливата стойност на инвестициите по справедлива стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.7 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната отчетна валута на Компанията по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.76998 BGN	1.83371 BGN

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на ППФ се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти и вземания, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

Бизнес моделът на Фонда за управление на вземанията и парични средства и парични еквиваленти се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фондът се е ангажира да купи или продаде актива.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти, продължение

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване вземанията и паричните средства и парични еквиваленти на Фонда, използвани в дейността му, се класифицират като Финансови активи по амортизирана стойност.

Фондът оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условието на договора за финансов актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздадената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Обезценка

Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;
- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент, например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност;
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Вземания и парични средства и парични еквиваленти, продължение

Обезценка, продължение

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по вземания и парични средства и парични еквиваленти се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подsigури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато дадено вземане или парични средства и парични еквиваленти са с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Вземане или парични средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещото развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за вземания и парични средства и парични еквиваленти, се състои от брутна балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За вземания и парични средства и парични еквиваленти очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички вземания и парични средства и парични еквиваленти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и парични еквиваленти в банки, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

За търговски вземания МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.2. Финансови активи по амортизирана стойност, продължение

За търговски вземания и договорни активи МСФО 9 изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

2.8.3 Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи по амортизирана стойност

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или финансови активи по амортизирана стойност, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и финансови активи, когато бъдат определени като несъбираеми - когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидан или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

2.8.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

При оценката на справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд към 31 декември 2023 и 31 декември 2022, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

2.8.5. Принципи за оценка по справедлива стойност, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.8.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на пенсионния фонд, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ППФ, за 2023г. Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- 3.75% удържка от всяка осигурителна вноска;
- Инвестиционна такса в размер на 0.75% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Такси и удържки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Стандарти / изменения, които са влезли в сила и са приети от Европейския съюз

Приетите счетоводни политики са последователни на прилаганите през предходната финансова година, с изключение на следните МСФО и изменения на МСФО, които са възприети от Фонда от 1 януари 2023:

- МСФО 17 Застрахователни договори,
- МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (Изменения),
- МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (Изменения).

Възприетите и изменени стандарти и разяснения не са оказали съществено влияние върху счетоводните политики на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила, но са приети от Европейския съюз

- **МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено, и ще трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с МСС 8. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг (изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила и не са приети от Европейския съюз

- **МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове: Липса на обменяемост (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие.** През месец декември 2015 г. СМСС отложи за неопределен период датата на влизане в сила на това изменение в очакване на резултата от неговия изследователски проект за счетоводното отчитане при прилагането на капиталовия метод. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ППФ „ДСК Родина” е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация
- Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска”.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда, вземане на решения за намаляването им.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапове, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
<i>Рейтинг AAA</i>	80 521	71 967
<i>Рейтинг AA+</i>	224	211
<i>Рейтинг AA</i>	19 174	-
<i>Рейтинг A-</i>	3 353	9 782
<i>Рейтинг BBB+</i>	20 408	3 941
<i>Рейтинг BBB</i>	76 931	46 058
<i>Рейтинг BBB-</i>	23 285	27 918
	223 896	159 877
Корпоративни облигации		
<i>Рейтинг A</i>	1 189	689
<i>Рейтинг A-</i>	2 576	2 362
<i>Рейтинг BBB</i>	1 049	1 026
<i>Рейтинг BBB-</i>	1 774	-
<i>Без рейтинг</i>	372	453
	6 960	4 530
Акции, права и дялове		
<i>Без рейтинг</i>	72 719	64 858
	72 719	64 858
	303 575	229 265

Към 31 декември 2023 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
<i>Български и чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>		
Австрия	224	211
България	39 957	20 111
Германия	51 428	56 873
Испания	16 190	9 782
Франция	19 174	-
Хърватия	4 218	3 941
Унгария	9 275	7 034
Индонезия	5 382	5 127
Италия	14 360	13 786
Мексико	7 957	7 703
Нидерландия	4 249	-
Полша	3 353	-
Румъния	23 285	20 215
САЩ	24 844	15 094
	223 896	159 877

- *счетоводно третиране* - отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котиращи обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина считаме, че ликвидният риск е нисък
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуриретната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2023

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Австрия	-	1	-	-	223	224
България	-	124	2 277	7 348	30 208	39 957
Германия	-	3	18 580	12 734	20 111	51 428
Испания	-	-	5 070	11 120	-	16 190
Франция	-	4 310	14 864	-	-	19 174
Хърватия	8	-	29	-	4 181	4 218
Унгария	-	-	24	4 455	4 796	9 275
Индонезия	-	19	56	4 028	1 279	5 382
Италия	8 392	-	4 137	-	1 831	14 360
Мексико	-	-	160	3 413	4 384	7 957
Нидерландия	-	-	48	-	4 201	4 249
Полша	-	-	11	-	3 342	3 353
Румъния	-	194	306	8 544	14 241	23 285
САЩ	-	68	3 692	5 460	15 624	24 844
	8 400	4 719	49 254	57 102	104 421	223 896

31 декември 2022

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Австрия	-	1	-	-	210	211
България	-	164	67	8 414	11 466	20 111
Германия	-	3	22 872	-	33 998	56 873
Испания	-	-	-	9 782	-	9 782
Хърватия	8	-	29	-	3 904	3 941
Унгария	-	-	5	-	7 029	7 034
Индонезия	-	19	56	1 418	3 634	5 127
Италия	-	-	5	12 142	1 639	13 786
Мексико	-	-	160	1 786	5 757	7 703
Румъния	-	195	286	4 792	14 942	20 215
САЩ	-	55	37	-	15 002	15 094
	8	437	23 517	38 334	97 581	159 877

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация, чрез който да се измери и да се управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапове, фючърси базирани на лихвени проценти и фючърси базирани на облигации.

Таблиците по-долу представят лихвените финансови активи на Фонда към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуритетната им структура.

31 декември 2023

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3		
					месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	3 228	-	3 228	-	-	-	-
Инвестиции	230 856	2 550	8 406	4 733	49 270	58 686	107 211
Общо	234 084	2 550	11 634	4 733	49 270	58 686	107 211

31 декември 2022

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3		
					месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	26 500	-	26 500	-	-	-	-
Инвестиции	164 407	453	13	452	23 533	39 876	100 080
Общо	190 907	453	13	452	23 533	39 876	100 080

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителността към промяната на лихвени проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

В хиляди лева	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2023	9 661
Към 31 декември 2022	8 433

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминиран във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

В хиляди лева	Към 31 декември 2023			
	Лева	Евро	Долари	Общо
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	2 494	20	714	3 228
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 731	38 226	-	39 957
Корпоративни облигации	-	372	-	372
Акции, дялове и права	8 904	326	-	9 230
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	159 095	24 844	183 939
Чуждестранни корпоративни облигации	-	6 588	-	6 588
Чуждестранни акции, дялове и права	-	30 420	33 069	63 489
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	369	369
Вземания	556	-	95	651
Общо	13 685	235 047	59 091	307 823
Пасиви				
Задължения	1 859	-	-	1 859
Общо	1 859	-	-	1 859

В хиляди лева	Към 31 декември 2022			
	Лева	Евро	Долари	Общо
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	10 557	8 331	7 612	26 500
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 991	17 120	-	20 111
Корпоративни облигации	-	453	-	453
Акции, дялове и права	7 885	266	-	8 151
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	124 672	15 094	139 766
Чуждестранни корпоративни облигации	-	4 077	-	4 077
Чуждестранни акции, дялове и права	-	25 930	30 777	56 707
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	28	28
Вземания	-	-	62	62
Общо	21 433	180 849	53 573	255 855
Пасиви				
Задължения	1 442	-	-	1 442
Общо	1 442	-	-	1 442

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форуърдни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форуърда. Към 31.12.2023 г. откритата валутна експозиция (валута извън евро и лев) е в размер на 97 хил. лв. (31.12.2022 г.: 7 246 хил. лв.). При изменение на валутните курсове с 5% нетните активи на фонда биха се изменили с 5 хил. лв. (31.12.2022 г.: 362 хил. лв.).

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение
- β -коэффициента към индексите на съответните пазари

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени финансови инструменти като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение за 2023 година е 3.71% (2022 г.: 7.17%), което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, надвишаващи 1 180 хил. лв. (2022 г.: 1 897 хил. лв.).

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск“ е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	3 228	-	-	-	-	-	3 228
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	124	2 277	7 349	30 207	-	39 957
Корпоративни облигации	147	-	-	225	-	-	372
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	9 230	9 230
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	8 400	4 595	46 976	49 753	74 215	-	183 939
Чуждестранни корпоративни облигации	6	15	79	3 699	2 789	-	6 588
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	63 489	63 489
Деривативни активи, държани с управление на риска	369	-	-	-	-	-	369
Други вземания	607	44	-	-	-	-	651
Общо активи	12 757	4 778	49 332	61 026	107 211	72 719	307 823
Пасиви							
Задължения към ПОК	285	-	-	-	-	-	285
Други задължения	384	829	361	-	-	-	1 574
Общо пасиви	669	829	361	-	-	-	1 859

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в полза на осигурени лица или техни наследници в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 4 280 хил. лв. Допълнително, ръководството на Компанията очаква в срок от една година трансфери на средства на лицата по реда на чл.4в и на чл.69б от КСО от Фонда към НОИ в размер на 13 605 хил. лв. В резултат на анализа към 31.12.2023 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

В резултат на анализа към 31.12.2023 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец. Ръководството счита, че недисконтираната и балансовата стойност на финансовите пасиви не се различават съществено, предвид краткосрочния им характер.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови към 31 декември 2022г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	26 500	-	-	-	-	-	26 500
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	164	67	8 414	11 466	-	20 111
Корпоративни облигации	96	-	-	357	-	-	453
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	8 151	8 151
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	8	272	23 449	29 920	86 117	-	139 766
Чуждестранни корпоративни облигации	6	15	16	1 542	2 498	-	4 077
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	56 707	56 707
Деривативни активи, държани с управление на риска	28	-	-	-	-	-	28
Други вземания	62	-	-	-	-	-	62
Общо активи	26 700	451	23 532	40 233	100 081	64 858	255 855
Пасиви							
Задължения към ПОК	238	-	-	-	-	-	238
Други задължения	240	548	416	-	-	-	1 204
Общо пасиви	478	548	416	-	-	-	1 442

3.4 Законов риск

„Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5 Политически риск

„Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към финансови инструменти, надвишаващи 5% от нетните активи на ППФ са ДЦК на Германия, България, САЩ, Румъния, Франция и Испания към 31.12.2023 г. (31.12.2022 г.: Република България, Германия, Румъния, Италия и САЩ), както и паричните средства в банката-попечител.

Таблиците по-долу представят концентрацията по географски региони на акции, дялове и права към 31 декември 2023 и 31 декември 2022:

В хиляди лева

	България	Европа	САЩ	Към 31 декември 2023 Общо
Индексни фондове (ETF)	-	20 320	27 517	47 837
АДСИЦ	2 148	-	-	2 148
Акции	6 589	4 414	10 907	21 910
Дялове	493	-	-	493
Акции / дялове на алтернативни инвестиционни фондове /по чл. 176, ал. 1, т. 13 от КСО/	-	331	-	331
Общо акции, дялове и права	9 230	25 065	38 424	72 719

В хиляди лева

	България	Европа	САЩ	Към 31 декември 2022 Общо
Индексни фондове (ETF)	-	12 969	20 678	33 647
АДСИЦ	1 810	-	-	1 810
Акции	5 930	7 815	15 142	28 887
Дялове	411	-	-	411
Акции / дялове на алтернативни инвестиционни фондове /по чл. 176, ал. 1, т. 13 от КСО/	-	103	-	103
Общо акции, дялове и права	8 151	20 887	35 820	64 858

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

През по-голямата част от 2023 г. фондът продължава да бъде във фаза на акумулиране на средства, като изходящите парични потоци са основно плащания към други пенсионни фондове за осигурени лица, решили да прехвърлят партидите и осигуряването си в друг пенсионен фонд или към НОИ. През 2023г. има и изходящи парични потоци във връзка с настъпили осигурителни случаи на осигурени лица, придобили право на пенсия. Фондът притежава достатъчно парични средства и високоликвидни финансови активи, които да гарантират нормалното му функциониране.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.7. Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда, продължение

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно за ефекта им върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действащо предприятие

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., въз основа на предположението, че Фондът е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

Поради непредсказуемостта в динамиката и развитието на конфликтите между Русия и Украйна, както и този в Газа, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респективно за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност. Към 31 декември 2023 г. Фондът няма експозиция от инвестиции към държави от засегнатите райони. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2023	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	1 994	<i>Метод на дисконтираните парични потоци</i>	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	<p>Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 587 хил.лв).</p> <p>Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 354 хил.лв..</p> <p>Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 326 хил.лв.</p>

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2022	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Акции	654	<i>Метод на дисконтираните парични потоци</i>	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	<p>Увеличаване (намаляване) на очаквания ръст с 1% би довело до увеличение (намаление) на стойността с 202 хил.лв).</p> <p>Увеличение (намаление) на дисконтовия фактор от 1% би довело до намаление (увеличение) на стойността с 117 хил.лв..</p> <p>Увеличение (намаление) на нетния марж с 1% би довело до увеличение (намаление) с 90 хил.лв.</p>

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение
Справедливи стойности от Ниво 2

Равнение на справедливите стойности от Ниво 2

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 2 към 31.12.2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2023	2 991
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	226
Покупки	-
Продадени и падежирани	(1 486)
Изходящи трансфери от Ниво 2	-
Входящи трансфери към Ниво 2	-
Салдо на 31 декември 2023	1 731

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 2 към 31.12.2022 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	3 569
(Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(578)
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 2	-
Входящи трансфери към Ниво 2	-
Салдо на 31 декември 2022	2 991

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2023	654
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	160
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	-
Входящи трансфери към Ниво 3	1 180
Салдо на 31 декември 2023	1 994

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към 31.12.2022 г.

<i>В хиляди лева</i>	Дялови ценни книжа
Салдо на 1 януари 2022	1 248
(Загуби), включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(20)
Покупки	-
Продадени и падежирани	-
Изходящи трансфери от Ниво 3	(1 053)
Входящи трансфери към Ниво 3	479
Салдо на 31 декември 2022	654

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на инвестициите и финансовите активи към 31 декември 2023 и 31 декември 2022 г., включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2023		Справедлива стойност				
В хил. лева	Прил.	Балансова стойност		Справедлива стойност		
		По справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност						
Акции, дялове и права	6	9 230	7 236	-	1 994	9 230
Чуждестранни акции, дялове и права	6	63 489	63 489	-	-	63 489
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	39 957	38 226	1 731	-	39 957
Корпоративни облигации	6	372	372	-	-	372
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	183 939	183 939	-	-	183 939
Чуждестранни корпоративни облигации	6	6 588	6 588	-	-	6 588
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	369	-	369	-	369
		303 944	299 850	2 100	1 994	303 944
Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и задължения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.						
31 декември 2022		Справедлива стойност				
В хил. лева	Прил.	Балансова стойност		Справедлива стойност		
		По справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Инвестиции по справедлива стойност						
Акции, дялове и права	6	8 151	7 497	-	654	8 151
Чуждестранни акции, дялове и права	6	56 707	56 707	-	-	56 707
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	20 111	17 120	2 991	-	20 111
Корпоративни облигации	6	453	453	-	-	453
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	139 766	139 766	-	-	139 766
Чуждестранни корпоративни облигации	6	4 077	4 077	-	-	4 077
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	28	-	28	-	28
		229 293	225 620	3 019	654	229 293

Приложения към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Парични средства в разплащателни сметки в банка попечител	3 228	26 500
	3 228	26 500

Наличните към 31.12.2023 г. парични средства по текущи сметки на Фонда са в банката попечител (Алианц Банк България), с присъден кредитен рейтинг по Fitch BVB+ (2022г.: Fitch BVB+).

Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, в размер на 15 784 хил. лв. (2022 г. 14 676 хил. лв.) са били прихванати срещу входящи парични потоци на осигурени лица на база протоколи между фондовете (виж Прил. 12).

6. Инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
<i>Инвестиции по справедлива стойност:</i>		
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	39 957	20 111
Акции, дялове и права	9 230	8 151
Корпоративни облигации	372	453
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	183 939	139 766
Чуждестранни акции, дялове и права	63 489	56 707
Чуждестранни корпоративни облигации	6 588	4 077
	303 575	229 265

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

Към 31 декември 2023г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват валутни форуърди за продажба на щатски долари. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2023	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	22.01.2024г	16 430 000.00
Валутен форуърд	Щатски долар	22.01.2024г	16 430 000.00

Реализираните през 2023 г. печалби от деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност, са в размер на 562 хил. лв. Съответно реализираните загуби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2023 г. са в размер на 558 хил. лв.

Към 31 декември 2022г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват валутни форуърди за продажба на щатски долари. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

Приложения към финансовия отчет

6. Инвестиции по справедлива стойност, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти по справедлива стойност, държани с цел управление на риска, продължение

31 декември 2022	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	23.01.2023г	12 600 000.00
Валутен форуърд	Щатски долар	23.01.2023г	12 600 000.00

Реализираните през 2022 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност, са в размер на 4 248 хил. лв. Съответно реализираните печалби, от оценка на активи, чиито валутен риск е управляван, през 2022 г. са в размер на 4 229 хил. лв.

6.1.1. Деривативни активи по справедлива стойност, държани с цел управление на риска

В хиляди лева	2023	2022
- валутни деривативни финансови инструменти	369	28
	369	28

7. Вземания

Вземанията на Фонда включват вземания, свързани с инвестиции (просрочени лихвени плащания, вземания за дивиденди и други) и други краткосрочни вземания.

В хиляди лева	2023	2022
Вземания за дивиденди	651	61
Други текущи вземания	-	-
Други вземания, свързани с инвестиции	-	1
	651	62

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2023 г. е начислена обезценка в размер на 9 хил. лв. по тези емисии. Вземанията са надлежно предявени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2023

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземе преди обезцен ка към 31 декемвр и 2023	Начислена обезценка през 2023г.	Общо Обезценка към 31 декември 2023	Общо Нетно вземе към 31 декември 2023	% Обезценка
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	1 384	-	1 384	-	100.00%
„Балканстрой Инженеринг Груп" АД	BG2100009062	138	9	138	-	100.00%
		1 522	9	1 522	-	

Приложения към финансовия отчет

7. Вземания, продължение

31 декември 2022

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезцен ка към 31 декемвр и 2022	Начислена обезценка през 2022г.	Общо Обезценка към 31 декември 2022	Общо Нетно вземане към 31 декември 2022	% Обезценка
Northern Lights Bulgaria „Балканстрой	XS0834163601	1 434	-	1 434	-	100.00%
Инженеринг Груп" АД ACCENTURE PLC - CL	BG2100009062	129	7	129	-	100.00%
А	IE00B4BNMY34	-	1	-	-	100.00%
		1 563	8	1 563	-	

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси към Компанията съгласно Правилника за дейността на Фонда, които се уреждат ежемесечно, както и други краткосрочни задължения.

В хиляди лева

	2023	2022
Задължения към ПОК „ДСК – Родина“ АД	285	238
- за такси от осигурителни вноски	93	74
- за инвестиционна такса	192	164
Задължения за превеждане на средства за лица променили осигуряването си от ППФ във фонд на ДОО	1 574	1 204
	1 859	1 442

9. Начислени такси и удържки в полза на пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева

	2023	2022
Такси и удържки		
Удържка от осигурителни вноски	1 125	958
Инвестиционна такса	2 091	1 882
	3 216	2 840

10. Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ

В хиляди лева

	2023	2022
Изплатени средства към осигурени лица и техни наследници	2 183	1 627
Средства, прехвърлени към НОИ:	9 745	9 145
- Средства, прехвърлени за лица по чл. 69б от КСО	4 990	6 356
- Средства, прехвърлени за лица променили осигуряването си по чл. 4в от КСО	4 755	2 789
	11 928	10 772

11. Резерви

11.1. Резерви за гарантиране на минимална доходност, образувани от Фонда и пенсионноосигурителното дружество

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията е задължена да постига минимална доходност при управлението на активите на Фонда. Минималната доходност се определя от съответния регулативен орган на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходния 24-месечен период, съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. За гарантиране на минималната доходност се създават резерви във Фонда и Компанията.

Приложения към финансовия отчет

11. Резерви, продължение

11.1. Резерви за гарантиране на минимална доходност, образувани от Фонда и пенсионноосигурителното дружество, продължение

Когато постигнатата доходност от Професионалния пенсионен фонд е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния вид пенсионен фонд или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд (Резерв за гарантиране на минимални вноски, образуван във Фонда). Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от нетните активи на Фонда.

Задължително за гарантиране на минимална доходност при управление на Фонда, Компанията създава Резерв за гарантиране на минимална доходност. Резервът за гарантиране на минимална доходност се заделя към края на всеки месец като процент от нетните активи на Фонда, определен съгласно изискванията на КСО. Резервът за гарантиране на минимална доходност се формира от собствени средства на Компанията като размерът му не може да е по-малък 0.5% и по-голям от 1,5% (31.12.2020 г.: не по-малък от 1% и не по-голям от 3%) от стойността на нетните активи на фонда, намалени със стойността на резерва за гарантиране на минимална доходност, формиран в съответния фонд, съгласно изискваната на КСО.

Ако постигнатата доходност на Професионалния пенсионен фонд е под минималната доходност, разликата се покрива от резерва във Фонда. Когато средствата от резерва във Фонда не са достатъчни, Компанията покрива недостига със средствата от резерва, формиран в Компанията. В случай, че се наложи използването на резерв за гарантиране на минималната доходност, Компанията прехвърля средства към съответния фонд и тези средства се разпределят по партидите на осигурените лица. През 2022г. се наложи използване на средства от резерва формиран в Компанията и във връзка с недостиг в Професионален пенсионен фонд „ДСК - Родина“ и съгласно изискванията на КСО, бяха преведени средства към фонда в размер на 791 хил. лв. за покриване на разликата до минималната доходност.

Постигнатата доходност от управлението на активите на Фонда за последния 24-месечен период 31.12.2021 – 29.12.2023 г. е отрицателна и възлиза на (-3.17%) и надхвърля определения минимален размер на минимална доходност съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН. Постигнатата доходност не изисква образуване на резерв за гарантиране на минималната доходност във Фонда.

Съгласно чл. 172. от КСО осигурено лице в професионален пенсионен фонд, може при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст или при навършване на възрастта да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида или да ги прехвърли в универсален пенсионен фонд или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

12. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/ към други пенсионни фондове

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	30 426	34 343
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(15 784)	(14 676)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	14 642	19 667
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	18 932	17 290
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(15 784)	(14 676)
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	3 148	2 614
Нетни парични потоци от други пенсионни фондове	11 494	17 053

Приложения към финансовия отчет

13. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	579	351
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 108	1 451
Корпоративни облигации	33	23
Чуждестранни корпоративни облигации	84	66
Парични средства в разплащателни сметки в банки	57	(20)
	2 861	1 871

14. Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Акции, дялове и права	1 255	(232)
Чуждестранни акции, дялове и права	10 332	(13 069)
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 361	(3 774)
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	8 032	(19 976)
Корпоративни облигации	7	9
Чуждестранни корпоративни облигации	373	(901)
Деривативни финансови инструменти	562	(4 249)
	22 922	(42 192)

15. Оповестяване на свързани лица

За ППФ „ДСК – Родина“ свързани лица са ПОК „ДСК – Родина“ АД, „Банка ДСК“ ЕАД като неин основен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК“ ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК“ ЕАД и ОТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОК „ДСК- Родина“ АД.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина“ АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в приложение 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в приложение 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им. През 2023г., респ. 2022 г., ППФ „ДСК – Родина“ не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите, оповестени по-горе.

16. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Доходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъци върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

17. Събития след датата на отчета

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024г.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.